

## **Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în anul 2025**

***Cifra proiectului 25.80012.7007.2 5SE,***

*Denumirea Proiectului:* ”Clarificări cu privire la biodiversitatea și paleomediul din Miocenul tardiv prin valorificarea potențialului științific a siturilor cu faună de vertebrate fosile din raionul Cimișlia”

Conducător de proiect: Andrian DELINSCHI

Raionul Cimișlia prezintă un interes special în domeniul paleontologiei vertebratelor terestre, fiind cunoscut prin bogate situri cu vertebrate fosile de vârstă Miocenului tardiv, având o bogată istorie în cercetarea lor. În această etapă au fost concentrate eforturile atât asupra continuării cercetărilor siturilor cunoscute, îndeosebi cele din apropierea localităților Cimișlia, Gura Galbenei și Gradiște, cât și au fost efectuate un șir de lucrări de cercetări în vederea descoperirii siturilor paleontologice noi.

Au fost cercetate teritoriile intravilane și extravilane a localităților: Cimișlia, Gura Galbenei, Gradiște, Coștangalia, Lipoveni, Fetița, Albina, Hîrtop, Mereni, Selemet, Mihailovca, Topal, Cenac, Javgur, Ialpujeni, Maximeni, Sagaidac, Suric. În urma acestor cercetări au fost examinate un șir de aflorimente naturale sau artificiale în vederea depistării siturilor cu resturi fosile.

Astfel întru realizarea obiectivelor acestui proiect au fost efectuate un șir de lucrări în intravilanul și extravilanul or. Cimișlia care este situat în sudul Republicii Moldova la 70 km distanță Sud față de Chișinău. În rezultatul realizării lucrărilor din cadrul proiectului a fost vizitate toate punctele fosile cunoscute din intravilanul și extravilanul or. Cimișlia, fiind colectate mai multe resturi fosile preponderent de mamifere mari care la moment se prepară în laborator.

Comuna Gura – Galbenei este așezată în zona de confluență a r. Cogîlnic și a afluentului său de stânga r. Gălbinița. Localitatea se află în raionul Cimișlia, la o distanță de 20 km Nord de orașul Cimișlia. În urma realizării lucrărilor preconizate în proiect a fost descoperit un nou sit paleontologic Gura Galbenei IV amplasat în intravilanul localității, pe versantul stâng a r. Gălbinița. Astfel în urma lucrărilor de teren au fost sustrate un volum important de resturi fosile de vertebrate mici (rozătoare, lagomorfe, amfibii, reptile, etc), care la moment sunt preparate în laborator.

Situl fosilifer Gradiște este situat la periferia de Nord a satului Gradiște (46°37'02.7"N 28°45'54.2"E). Fauna de mamifere din Gradiște este în mare parte nestudiată, dar prezența mai multor taxoni comuni cu faunele din Cimișlia și Gura Galbenei, sugerează o aceeași vârstă. În cadrul lucrărilor planificate în proiect, am continuat cercetarea acestui sit fosil și au fost descoperite mai multe resturi fosile de vertebrate terestre care la moment se prelucrează.

Un alt obiectiv al acestei etape care a fost realizat ține de promovarea rezultatelor obținute în cadrul proiectelor. Astfel în această etapă membrii echipei au participat la trei manifestări științifice (un națională și două internaționale), unde au prezentat rezultatele preventive privind siturile fosile din rn. Cimișlia.